

Sylabus 2017/2018			
Część A - Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	Żywnienie w chorobach przewodu pokarmowego	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy	Nazwa grupy
Wydział	NAUK O ZDROWIU		
Kierunek studiów	Dietetyka		
Specjalności			
Poziom studiów	I stopnia II stopnia X III stopnia podyplomowe		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne		
Rok studiów	II	Semestr studiów	3 i 4
Typ przedmiotu	obowiązkowy X fakultatywny		
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy podstawowy X		
Język wykładowy	polski X angielski inny		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając na X			
Forma kształcenia		Godziny	
Wykład			
Seminarium			
Ćwiczenia audytoryjne			
Ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne)			
Ćwiczenia kliniczne			
Ćwiczenia laboratoryjne			
Ćwiczenia specjalistyczne (mgr)			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych			
Lektoraty			
Zajęcia praktyczne przy pacjencie		60 (30 + 30)	
Zajęcia wychowania fizycznego			
Praktyki zawodowe			
Samokształcenie		10 (5 + 5)	
inne			
Razem		70	
Cele kształcenia:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu żywienia w chorobach przewodu pokarmowego. 2. Nabycie umiejętności rozpoznawania i definiowania problemów żywieniowych. 3. Opanowanie wskazań do wspomaganie i leczenia żywieniowego 			

pacjentów ze schorzeniami przewodu pokarmowego.				
4. Nabycie umiejętności właściwej interpretacji wyników badań, etiologii zaburzeń ze strony przewodu pokarmowego oraz roli diety w patofizjologii i leczeniu tej grupy pacjentów.				
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	K_W04	Zna zasady fizjologii żywienia oraz biochemii klinicznej i potrafi je wykorzystać w planowaniu żywienia.	Dyskusja, analiza studium przypadków, zaliczenie zajęć praktycznych.	PP, SK
W 02	K_W05	Zna podstawy patofizjologii klinicznej i wpływ procesów patologicznych a zwłaszcza zapalenia na metabolizm, trawienie i wchłanianie składników odżywczych.		PP, SK
W 03	K_W08	Zna zagadnienia dotyczące epidemiologii żywieniowej, potrafi analizować i wyjaśnić związki pomiędzy żywieniem a wskaźnikami stanu zdrowia, czynnikami ryzyka rozwoju choroby i występowaniem chorób.		PP
W 04	K_W09	Zna i wdraża w codziennej praktyce badania sposobu żywienia pojedynczych osób i grup i wykorzystuje je w planowaniu i korygowaniu żywienia.		PP, SK
W 05	K_W11	Potrafi zdefiniować i rozpoznać problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnić je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.		PP, SK
W 06	K_W12	Potrafi zdefiniować i rozpoznać		PP, SK

		problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnić je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.		
U 01	K_U02	Potrafi opracować jasne i zrozumiałe materiały edukacyjne dla pacjenta.	Realizacja zleconych zadań. Dyskusja i ocena aktywności w czasie zajęć. Studium przypadku z dokumentacji medycznej.	PP, SK
U 02	K_U05	Potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowy i ocenić sposób żywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie kwestionariusze.		PP
U 03	K_U06	Potrafi prowadzić poradnictwo żywieniowe oraz zaplanować i prowadzić opiekę żywieniową nad pacjentami w szpitalu i zapobiegać niedożywieniu szpitalnemu.		PP
U 04	K_U08	Potrafi zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystać je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego		PP, SK
U 05	K_U09	Potrafi, w oparciu o badania przesiewowe rozpoznać niedożywienie, przeprowadzić pełną ocenę stanu odżywienia i określić rodzaj oraz stopień niedożywienia.		PP, SK
K 01	K_K01	Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy i umiejętności. Wie kiedy skorzystać z porady innego specjalisty.	Obserwacja aktywności i postawy student na zajęciach. Analiza postawy wobec pacjentów i współtowarzyszy.	PP
K 02	K_K04	Jest przygotowany do kierowania poradnią dietetyczną i do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie żywności i żywienia.		PP
K 03	K_K06	Przestrzega tajemnicy zawodowej. Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego.		PP
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (tam gdzie wynikają z planu studiów); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie</p>				

Proszę oznaczyć krzyżykami w skali 1-3 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw np.:	
Wiedza + + +	
Umiejętności + +	
Postawy +	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawdzian, itp. – zgodnie z planem studiów)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe	
2. Czas pracy własnej studenta	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	5 (2 +3)
Uwagi	
Treść zajęć:	
Wykłady -----	
Seminaria -----	
Ćwiczenia -----	
Zajęcia praktyczne przy pacjencie	
1. Trawienie i wchłanianie składników pokarmowych, rola przewodu pokarmowego. Konsekwencje ogólnoustrojowe złego trawienia wchłaniania pokarmów. Niedożywienie.	
2. Jednostki chorobowe przebiegające z zaburzeniami trawienia i wchłaniania pokarmów. Choroba trzewna.	
3. Żywnienie w chorobach zależnych od kwasu solnego – choroba refluksowa przełyku, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy. Zasady żywienia w zapaleniach żołądka.	
4. Nietolerancja i alergia pokarmowa. Objawy, leczenie żywieniowe.	
5. Zasady żywienia w chorobach czynnościowych przewodu pokarmowego. Zasady żywienia w IBS, dyspepsji czynnościowej, wzdęciach.	
6. Postępowanie żywieniowe w biegunkach o różnej etiologii. Rozpoznawanie przyczyn i rodzaju biegunki.	
7. Postępowanie żywieniowe w zaparciach. Ustalenie przyczyn i rodzaju zaparcia.	
8. Znaczenie żywienia w nieswoistych zapaleniach jelit. Żywnienie w okresie zaostrzenia i remisji choroby. Zapalenie jelita po radioterapii - rola żywienia.	

9. Choroba uchyłkowa jelita grubego. Przyczyny, zapobieganie, leczenie – aspekty żywieniowe.
10. Zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego w chorobach ogólnoustrojowych – cukrzyca, zespół metaboliczny, choroby tarczycy, choroby tkanki łącznej – zalecenia żywieniowe.
11. Niealkoholowa stłuszczeniowa choroba wątroby – znaczenie żywienia w profilaktyce i leczeniu.
12. Ostre zapalenie trzustki – znaczenie leczenia żywieniowego, sposób postępowania żywieniowego.
13. Ostre zapalenie trzustki – leczenie w okresie rekonwalescencji.
14. Przewlekłe zapalenie trzustki – znaczenie żywienia w etiologii i leczeniu choroby.
15. Kamica żółciowa - znaczenie żywienia w etiologii i leczeniu.
16. Niedożywienia w chorobach przewodu pokarmowego.
17. Leczenie żywieniowe pacjentów po zabiegach operacyjnych w zakresie przewodu pokarmowego.
18. Znaczenie żywienia w profilaktyce chorób nowotworowych przewodu pokarmowego.
19. Rola żywienia w wybranych chorobach genetycznie uwarunkowanych – hemochromatoza, mukowiscydoza, choroba Wilsona.

Inne formy kształcenia (wpisać jakie)

Literatura podstawowa:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka, żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZW, Warszawa 2014.
2. Jarosz M. (red.): Zasady prawidłowego żywienia chorych w szpitalach. IŻŻ, Warszawa 2011.
3. Poniewierka E. (red.): Żywność w chorobach przewodu pokarmowego i zaburzeniach metabolicznych. Cornetis, Wrocław 2011.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Scientifica Sp.z o.o., Warszawa 2013.
2. Chevallier L, Gajewska D (red. wyd. pol.): 51 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.

3. Gröber U., Wawer I. (red. wyd. pol.): Leki i mikroskładniki odżywcze. MedPharm Polska, Wrocław 2011	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: rzutnik multimedialny, laptop, łóżko chorego	
Warunki wstępne: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza z zakresu anatomia i fizjologii człowieka. 2. Wiedza z zakresu patofizjologia klinicznej. 3. Znajomość podstawowych pojęć z zakresu gastroenterologii. 4. Umiejętność zbadania i zebrania wywiadu z pacjentem.	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: <ul style="list-style-type: none"> - Przedmiot kończy się zaliczeniem w semestrze zimowym i letnim. - Zaliczenie na podstawie czynnego udziału w zajęciach oraz ustna i praktyczna weryfikacja wiedzy i umiejętności. - Zaliczenie wiedzy - uzyskanie poprawnych odpowiedzi na 2 z 3 pytań losowanych z puli pytań dotyczących żywienia w chorobach przewodu pokarmowego (co najmniej dwa pytania) - Zaliczenie umiejętności - samodzielne lub z pomocą asystenta interpretacja przypadku pacjenta ze schorzeniem ze strony przewodu pokarmowego oraz poprawna propozycja zasad ukierunkowanego żywienia	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę,)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt (tel./email)

Zakład Dietetyki, Katedra Gastroenterologii i Hepatologii,
Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego,
ul Borowska 213, 50-556 Wrocław
tel. 71 733 2120, 71 733 2131, email: gastro@gastro.umed.wroc.pl

Tytuł (stopień) naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, nazwisko i imię nauczyciela prowadzącego wraz z wykonywanym zawodem i formą prowadzonych zajęć

dr hab. Elżbieta Poniewierka, prof. nadzw., lekarz specjalista chorób wewnętrznych,
gastroenterolog – zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Robert Dudkowiak, lekarz specjalista chorób wewnętrznych - zajęcia praktyczne
przy pacjencie

dr n. med. Radosław Kempieński, lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog -
zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Katarzyna Neubauer, lekarz specjalista chorób wewnętrznych, gastroenterolog -
zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Barbara Woźniak-Stolarska, lekarz specjalista chorób wewnętrznych,
gastroenterolog - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Monika Kukulska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Iga Gromny, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Izabela Smoła, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Magdalena Panek- Jeziorna, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Martek Frączkowski, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Karol Kowalski, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Joanna Sarbinowska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

dr n. med. Anna Zubkiewicz- Zarębska, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

lek. med. Paweł Kuźnicki, lekarz internista - zajęcia praktyczne przy pacjencie

mgr Paweł Szewczyk, dietetyk - zajęcia praktyczne przy pacjencie

Data opracowania sylabusu

Imię i nazwisko autora sylabusu, podpis

Izabela Smoła

Magdalena Panek-Jeziorna

.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Elżbieta Poniewierka

